

ερχόμενον ὕδωρ δὲν εἶνε πόσιμον, δι' ὃ καὶ ἐξακολουθοῦσιν οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης νὰ ὑδρεύωνται διὰ τῆς μεθόδου τῆς **στάμνας**, μέχρις οὗ διοχετεύσῃσι πηγαῖα ἐκ τοῦ Πηλείου ὕδατα.

Τὸ ἐκ βαθέων ὑπογείων στρωμάτων προερχόμενον ὕδωρ δὲν ἀερίζεται· ἐκ τῆς ὑψηλῆς δ' αὐτοῦ πίεσεως καὶ θερμοκρασίας περιέχει ἐν διαλύσει πολλὰς ἀλατούχας οὐσίας καὶ λοιπὰ μεταλλικὰ ἀέρια, ἰδίᾳ δ' ἀνθρακικὸν ὀξὺ (Mondorf, Minden, Nauchheim Brūx κλπ.)¹ ἅτινα δὲν ἐπιτρέπουσι νὰ χρησιμοποιοῦνται τοῦτο πρὸς πόσιν, δι' ὃ καὶ τὸ ὕδωρ τῶν ἀρτεσιανῶν φρεάτων τῶν Παρισίων (ἅτινα **δὲν διετρούθησαν τελευταίως** ὡς ἐγράφη πρὸς, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἀπὸ τῆς 26 Φεβρουαρίου 1841 ὥρα 2 μ. μ.) ἀπερρίφθη πάντοτε ὄχι μόνον ὡς πόσιμον, ἀλλὰ καὶ ὡς δυνάμενον νὰ χρησιμοποιοῦνται δι' οἰανδήποτε ἄλλην οἰκιακὴν χρῆσιν, καταναλίσκεται δ' ἀπλῶς διὰ τὰς ὑπηρεσίας τῶν ὀδῶν καὶ ὑπονόμων (voirie).

Ταῦτα, νομίζομεν, ἀρκοῦσιν, ἵνα πείσωσι τοὺς ἀρμοδίους, ὅτι :

« **Τὰ ἀρτεσιανὰ φρέατα δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς παρέχοντα ὕδωρ ἀσφαλῶς πόσιμον.** » (Debauxe l. c. σελ. 551).

ΟΜΙΛΙΑ

ΝΙΚΟΛ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ

ΕΠΙ ΤΟΥ

ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΑΡΒΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 10ης Ἀπριλίου 1899
τοῦ Ἑλλ. Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου

Λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Ἀθηνῶν δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ προσθέσω τι νεώτερον τῶν ὄσων ἐντεῦθεν ἠκούσατε παρ' ἄλλων ἀξιοτίμων συναδέλφων, οἵτινες τόσον ἐπισταμένως, ὅσον καὶ ἐμβριθῶς, ἐπραγματεύθησαν τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα.

Ἐπεθύμουν ἀπλῶς νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν ἐπὶ τῆς σημασίας, ἣν ἔχει διὰ μίαν πόλιν ὁ τρόπος τῆς διανομῆς τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιρροῆς, ἣν ὁ τρόπος τῆς διανομῆς ἐξασκεῖ ἐπὶ τῆς καταναλώσεως τοῦ ὕδατος, νὰ πράξω δὲ τοῦτο, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκθέσω ὑμῖν ἐν συμπεράσματι καὶ τὰς ἐντυπώσεις, ἃς

ἔλαβον ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑδρεύσεως.

Πάντες σχεδόν, φρονῶ, ὅτι ἐσμὲν κατὰ τοῦτο σύμφωνοι, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος μὲν ὑφίσταται ἐπείγουσα ἀνάγκη αὐξήσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀδριανείου ὑδραγωγείου παρεχομένης ποσότητος ὕδατος, διὰ δὲ τὸ ἀπώτερον μέλλον πρέπει νὰ καταβληθῇ πᾶσα προσπάθεια, ὅπως προικισθῇ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν διὰ μείζονος ποσότητος καὶ δὴ διὰ ποσότητος, ἥτις ν' ἀνταποκρίνεται οὐ μόνον εἰς τὴν ἐν προσηχεῖ μέλλοντι προσδοκωμένην αὐξήσειν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς πολλαπλὰς ἀνάγκας, αἵτινες παρουσιάζονται εἰς πόλεις προοδεύουσας καὶ ἀναπτυσσομένας καὶ εἰς πόλεις ἀξιούσας νὰ συγκαταλέγωνται μετὰ τῶν πεπολιτισμένων τοιούτων. Πάντες λοιπὸν ἔχομεν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδωμεν ὑδρευομένην τὴν πόλιν μας τὸ ταχύτερον δι' ἀφθόνου ὕδατος, καὶ τείνομεν εἰς τὴν ὀριστικὴν λύσιν ἀγόμενοι πρὸς ταύτην ὑπὸ τῆς μαστιχούσης ἡμᾶς λειψυδρίας, ἐπιθυμοῦμεν ἐν ἐνὶ λόγῳ νὰ ἴδωμεν μετὰ τῶν προσωρινῶν μέτρων συντελουμένην ταυτοχρόνως καὶ τὴν ὀριστικὴν λύσιν. Ἀλλ' ἀπὸ τοιαύτης ὀριστικῆς λύσεως σήμερον δυστυχῶς πολὺ ἀπέχομεν, ὄχι τόσον, κατὰ τὴν γνώμην μου, ἕνεκεν οἰκονομικῶν λόγων, ὅσον ἕνεκεν τῆς σημερινῆς ἡμῶν ἀδυναμίας, ὅπως ἀποφανθῶμεν καὶ πῶθεν θὰ ὑδρευθῶμεν. Εἰς τίνα τῶντι ὕδατα, θὰ ἐδίδομεν σήμερον τὴν προτίμησιν; Εἰς τὰ ὕδατα τῆς Στυμφαλίας ἢ εἰς ἐκεῖνα τῆς Βοιωτίας; Εἰς τὰς μικρὰς πηγὰς τῶν περιχώρων τῶν Ἀθηνῶν; Εἰς φράγματα, εἰς ἀρτεσιανὰ ἢ τέλος εἰς τὰ ὕδατα ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων οὐδὲ τὴν προέλευσιν γνωρίζομεν; Ἐκ τούτων ἔν καὶ μόνον συμπέρασμα ἐξάγομεν ἀναμφισβήτητον, ὅτι σήμερον δὲν ἔχομεν μελέτην, ἵνα ἐπ' αὐτῆς στηρίξωμεν ἀπόφασιν περὶ τοῦ πρακτέου, αἱ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διεξαγόμεναι συζητήσεις εἰς τοῦτο καὶ μόνον δύνανται νὰ καταλήξωσιν: **ὅτι ἔχομεν ἀπόλυτον καὶ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, πραγματικῆς καὶ ὀριστικῆς μελέτης περὶ τῆς ὑδρεύσεως τῆς πόλεως.**

Κατὰ τὴν διεξαχθεῖσαν συζήτησιν παρετήρησα ὅτι ἐπεκράτησε διαφωνία τις ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου ποσοῦ ὕδατος κατ' ἄτομον καὶ καθ' ἡμέραν, ὑποστηριζόντων τῶν μὲν, ὅτι, συνωδὰ ταῖς συνθήκαις τῆς τελείας ὑδρεύσεως μιᾶς πόλεως, ἀπαιτεῖται ποσὸν 200—300 λίτρων κατ' ἄτομον καὶ καθ' ἡμέραν, διατεινομένων τῶν δέ, ὅτι καὶ 100 λίτραι εἰσὶν ἐπαρκεῖς.

¹ Daubrée eaux souterraines.

Ἄλλ' ὅταν πρόκειται περὶ τῆς εἰς Ἀθῆνας διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων τῆς Στυμφαλίας ἢ τῆς Βοιωτίας, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ διαφωνία ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι αἱ πηγαὶ αὗται παρέχουσιν ἐπαρκῆς ὕδωρ καὶ ἐν περιπτώσει καταναλώσεως 300 λιτρῶν κατ' ἄτομον καὶ καθ' ἡμέραν καὶ ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ ἀμφότερων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. Προκειμένου δὲ περὶ ἐλάσσονος καταναλώσεως τῶν 100 λιτρῶν, ἔστω 50 λιτρῶν, τότε οὐδένα λόγον θὰ εἶχεν ἡ δαπάνη ἑκατομμυρίων διὰ τὴν διοχέτευσιν πηγῶν ἐκ Στυμφαλίας ἢ Βοιωτίας, ἀφοῦ τοιοῦτον ποσὸν ὕδατος θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀποκτήσωμεν εὐχερῶς διὰ τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ Ἀδριανείου ὑδραγωγείου καὶ διὰ τῆς εἰς αὐτὸ διοχετεύσεως τῶν μικρῶν πηγῶν ἐκ τῶν περιχώρων τῶν Ἀθηνῶν. Γενομένου λοιπὸν λόγου περὶ τοῦ καταναλωθσομένου ποσοῦ ὕδατος, ἐνδιαφέρει ἡμᾶς μόνον τὸ ἐλάχιστον ὄριον τῆς καταναλώσεως, καὶ τοῦτο διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου τῆς εἰσπράξεως ἐπὶ τῆς καταναλώσεως.

Ἄν λοιπὸν πρὸς στιγμὴν ὑποθέσωμεν διατετηγημένον τὸ ὕδωρ πρὸς δραχ. 100 κατὰ κυβ. μέτρον, ἐπὶ καταναλώσεως 100 λιτρῶν κατ' ἄτομον καὶ ἐπὶ σημερινοῦ πληθυσμοῦ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐκ 200,000 κατοίκων, θέλομεν ἔχῃ εἰσπραξίν 2,000,000 δρ. καὶ ἐπὶ μείζονος πληθυσμοῦ 300,000 κατοίκων εἰσπραξίν 3,000,000 δραχ. Καὶ ἰδοὺ πῶς, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι ὑπάρχει σήμερον διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ζήτημα ὑδρεύσεως, παρουσιάζεται λεληθμένον τὸ οἰκονομικὸν αὐτοῦ μέρος, ἀφοῦ διὰ τῆς εἰσπράξεως 2,000,000 ἐπὶ πληθυσμοῦ 200,000 κατοίκων, δύναται νὰ διατεθῇ ἀμέσως ὑπὲρ τῶν ἔργων τῆς ὑδρεύσεως κεφάλαιον ἐκ δραχ. 40,000,000 τοῦλάχιστον. Ἄλλ' ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος εἶνε ἀναντιρρήτως ὀρθὸς μόνον ἐν ἡ περιπτώσει ἐπαληθεύσῃ ἢ ὑπόθεσις, ὅτι καταναλίσκεται τὸ ἐλάχιστον ποσὸν ὕδατος τῶν 100 λιτρῶν κατ' ἄτομον. Ἦδη εἰσερχόμενος εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς ὀγκύας μου ὀφείλω νὰ ἐξετάσω καὶ τὰς πιθανότητας τῆς τοιαύτης καταναλώσεως. Ἦκούσατε ἐντεῦθεν, ὅτι ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηνῶν ὑπάρχουσι μόνον 5,000 ὑδρολόγηται ἐνῶ ὑπάρχουσι 12,000 φορολογήσιμοι οἰκίαι καὶ ἐν ὄλῳ 15,000 οἰκίαι φορολογήσιμοι καὶ μὴ. Διατί ὑδρεύεται λοιπὸν μάλισ τὸ τρίτον τῶν οἰκιῶν τῆς πόλεως : Ἀναμφιβόλως διὰ τοὺς ἐξῆς δύο λόγους. Πρῶτον διότι εἰς ὀλοκλήρους συνοικίας δὲν ὑπάρχει δίκτυον σωληνωτόν, καὶ δεύ-

τερον, διότι τὸ ὕδωρ, ὡς τὸ πληρώνομεν σήμερον, διὰ μέγα μέρος τῶν κατοίκων τῆς πόλεως εἶνε πολὺ ἀκριβόν. Καὶ τρώντι, ἰδίως διὰ τὰς πτωχικὰς ἐκεῖνας οἰκίας, τὰς ἐχούσας ἐτησίαν πρόσδοτον μεταξὺ 200 καὶ 500 δραχμῶν, ἡ καταβολὴ δραχμ. 50 πρὸς ἀπόκτησιν 1 κ. μ. ὕδατος εἶνε ὑπερβολικὴ, καθ' ὅσον τοιαύτη δαπάνη ἀποτελεῖ τὰ 10—25 % ἐπὶ τῆς προσόδου τῶν, καὶ διὰ νὰ εἰσαχθῇ τὸ ὕδωρ εἰς ἀπάσας τὰς οἰκίας, ὅταν θὰ ἔχωμεν ἄφθονον τοιοῦτον, πρέπει τοῦτο νὰ καταστῇ καὶ εἰς πάντας προσιτόν, ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ σωληνωτοῦ δικτύου ἐφ' ὄλων τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς εἰς τοὺς κατοίκους παροχῆς τοῦ ὕδατος διὰ λογικῆς μεθόδου καὶ οὐχὶ δι' ἀπαγορευτικῆς τοιαύτης, οἷα εἶνε ἡ σήμερον ὑφισταμένη. Ἄλλως ἂν, μεθ' ὅλας τὰς πηγὰς τῆς Στυμφαλίας, ἐν μέσαις Ἀθῆναις, μείνωμεν εἰς τοὺς 5000 ὑδρολόγητας, ποίας συνεπειῆς ἢ θελεν ἔχῃ διὰ τὰ δύο τρίτα τῶν κατοίκων ἢ τελειότερα ὑδρευσις τῆς πόλεως ὑπὸ ἔποψιν οἰκιακῆς καθαριότητος καὶ ὑπὸ ἔποψιν ὑγείας καὶ εὐμαρείας, ὅταν οἱ κάτοικοι οὗτοι ἀποφεύγοντες λόγῳ οἰκονομίας τὸν ὑδρολόγητον ὑποβάλλονται εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ ἀπολύτως ἀναγκαίου πρὸς πόσιν ὕδατος, ἐξ ἀπομεμακρυσμένων κρηνῶν ;

Ἡ ἐκπολιτιστικὴ δύναμις τοῦ ὕδατος δὲν ἔγκειται μόνον εἰς κατάβρεγμα ὁδῶν καὶ εἰς πλύσιν ὑπονόμων, ἀλλ' ἔγκειται κυρίως ἐν τῇ οἰκιακῇ αὐτοῦ χρήσει, καὶ τὴν ἐπιρροὴν τῆς δυνάμεως ταύτης τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῶν κατοίκων ἡ πολιτεία ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τῆς, καθῆκον ἔχει νὰ διευκολύνῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὕδατος εἰς ἀπάσας τὰς οἰκίας, προνοοῦσα ταυτοχρόνως, ὅπως καὶ οἱ κάτοικοι μὴ ὑποβληθῶσιν ὡς ἐκ τούτου εἰς πολὺν βαρείας ὑποχρεώσεις. Τοῦτο δὲ κατορθοῦται εὐθύς ὡς ἀπαιτηθῇ παρὰ τοῦ καταναλωτοῦ ἡ πληρωμὴ τοῦ πραγματικῶς καταναλωθέντος ὕδατος μετρούμενου ὑπὸ ὑδρομέτρου. Ἄλλ' εἰς ποῖαν τιμὴν εἶνε καὶ εὐωνον τὸ ὕδωρ ; Εἰς ἐμὲ εἶνε ἀδιάφορον ἂν ἡ τιμὴ τοῦ ὕδατος εἶνε δρ. 100 κατὰ κυβ. μέτρον, ἢ ἂν εἶνε ἀνωτέρα ἢ κατωτέρα ταύτης.

Δὲν εἶνε τόσον ὁ ἀπόλυτος ἀριθμὸς, ὅστις κανονίζει τὴν εὐθηνίαν, οὐδ' ἐπιχειρῶ νὰ ὀρίσω ἐνταῦθα τοιαύτην τιμὴν, ἥτις ἐξαρτᾶται καὶ ἐξ ἄλλων δεδομένων, ἐξαρτᾶται ὅμως κυρίως ἐκ τῆς δαπάνης τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως τοῦ ὑδραγωγείου. Τὸ ὕδωρ, λέγω, χορηγούμενον εἰς μίαν πόλιν δι' ὑδρομέτρου δύναται νὰ εἶνε εὐωνον ἀνεξαρτήτως τῆς τιμῆς αὐτοῦ. Ἄν μία οἰκία

έτησίως προσόδου 200-500 δραχμ. δὲν εἶνε εἰς θέσιν νὰ καταβάλλῃ ἐτησίως δρ. 50 ἢ 100 διὰ τὴν λήψιν 1 κυβ. μ. ὕδατος, μία τοιαύτη οἰκία δύναται νὰ καταβάλλῃ ἀφεικτικῶς δραχ. 12 ἐτησίως, ἥτοι δρ. 1 κατὰ μῆνα διὰ τὴν λήψιν 100 λίτρων ὕδατος καθ' ἐκάστην, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ τιμὴ τοῦ ὕδατος ἤθελεν ἀνέλθῃ εἰς 120 δρ. κατὰ κυβ. μ. Ἄν πάλιν μετὰ τοιαύτης τιμῆς ὀρίσωμεν τὸ ἐλάχιστον ὄριον τοῦ καταναλισκομένου ὕδατος ἐφ' ἐκάστου ὑδρομέτρου εἰς 150 λίτρας καθ' ἐκάστην, ἡ ἡμεροσία δαπάνη διὰ τὴν ὑδρευσιν οἰκίας χρησιμοποιούσης τοιοῦτον ποσὸν θέλει ἀνέλθῃ εἰς λεπτὰ πέντε, ἡ δὲ ἐτησία δαπάνη εἰς δρ. 18 Ἡ μέθοδος τῆς παροχῆς τοῦ ὕδατος δι' ὑδρομέτρου ἐπηρεάζει καταπληκτικῶς τὴν κατανάλωσιν, εἶνε δὲ συμφέρουσα ὄχι μόνον εἰς τοὺς ἀπορωτέρους τῶν κατοίκων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς εὐπόρους, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον τούτων παρέχεται ἡ εὐκολία νὰ λαμβάνῃ ὅσπνδῆποτε ποσότητα ὕδατος, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν του.

Ἄλλ' ὅταν θὰ ἔχωμεν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ἀφθονον ὕδωρ θὰ ὑδρεύωνται ἐκτὸς τῶν οἰκιῶν καὶ τὰ ἐργοστάσια με εἰδικὴν βεβαίως διατίμωσιν· καὶ διὰ νὰ κατανοήσωμεν ὁποῖαν σημασίαν ἔχει ἡ βιομηχανία διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ μᾶς πόλεως, διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐημερίαν αὐτῆς, ἄς ῥίψωμεν ἐν βλέμμα εἰς τὴν πόλιν τοῦ Πειραιῶς καὶ ἄς σκεφθῶμεν τί θὰ ἦτο αὕτη σήμερον, ἂν ἐκεῖ ἔλειπεν ἡ βιομηχανία. Ἄς σκεφθῶμεν καὶ ὁπόσον ζώην, κίνησιν, ἐμπόριον, πλοῦτον, θὰ προσθέσῃ καὶ εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν ἡ βιομηχανία εὐθύς ὡς εὐρη πρόσφορα τὰ μέσα τῆς ἀναπτύξεως, ἡ βιομηχανία ἐκεῖνη, περὶ ἧς ἕτερος συνάδελφος ἐξέθετο ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ὁποῖον λαμπρὸν ἔχει μέλλον ἐν Ἀθήναις, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ προαχθῇ μόνον ἔνεκεν ἐλλείψεως ὕδατος.

Ἐλέχθη πρὸς τοῦτοις ἐνταῦθα ἐπανειλημμένως, ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὑδάτων τῆς ὑδρεύσεως εἰς ἀρδεύσεις εἶνε ἀσύμφορος καὶ ἐπομένως ἀνέφικτος. Τοῦτο εἶνε ἀληθές, ἀλλὰ δὲν εἶνε ὀρθόν. Οἱ καλλιεργησίμοι ἀγροὶ δὲν θὰ λαμβάνωσιν ὕδωρ ἐκ τῆς δεξαμενῆς, ἀλλὰ θὰ τὸ λαμβάνωσιν ἐμμέσως καὶ εἰς τιμὴν εὐτελεστάτην, ἐκ τῶν ὑπονόμων, τοῦ ἀναγκαίου τούτου παρακολουθήματος τῆς ὑδρεύσεως μᾶς πόλεως. Ἄλλ' εἶνε τέλος ἀνάγκη ν' ἀναφέρω καὶ ὁποῖων ἐτέρων ἀγαθῶν, ἐμμέσων ἢ ἀμέσων, γίνεται πρόξενος ἡ τελεία ὑδρευσις μᾶς πόλεως; Ὅλων δὲ τῶν ἀγαθῶν τούτων κινδυνεύουσι

νὰ στερηθῶσιν αἱ Ἀθῆναι διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι φοβούμεθα μήπως δὲν καλυφθῶσιν αἱ δαπάναι τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ὑδραγωγείου, καταναλισκοντος ἐκάστου ἀτόμου ὀλιγώτερον τῶν 100 λίτρων; Φόβος ἀδικαιολόγητος. Ὅταν, ὡς εἶπον, τὸ ὕδωρ γείνη εἰς πάντας προσιτὸν καὶ εὐωνον, διανεμόμενον διὰ τοῦ ὑδρομέτρου, ἡ κατανάλωσις θὰ ὑπερβῇ τὰς 100 λίτρας κατ' ἄτομον, καὶ ἡ ὑδρευσις ἐπομένως τῶν δύο πόλεων εἶνε δυνατὴ καὶ τὸ μέλλον αὐτῶν μέγιστον.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΑΝΑΡΕΟΥ ΙΓΓΛΕΣΗ

ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ, τῇ 29ῃ Μαΐου 1899.

Κύριε Πρόεδρε,

Εἶμαι ἐκ τῶν φρονούντων, ὅτι δυστυχῶς ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν κατοίκων τοῦ ἄστεως δὲν εἶνε βέβαιον, ὅτι εὐρίσκεται ἡ ἀπαιτούμενη αὐτοῖς ποσότης ὕδατος, δέον δὲ ν' ἀναζητηθῇ τοιοῦτον ἐκεῖ, ἐνθα ἀσφαλῶς ὑπάρχει, καὶ νὰ διοχετευθῇ ἀφθονον οὐ μόνον διὰ τὴν ὑδρευσιν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀρδευσιν μέρους τοῦλάχιστον τοῦ ξηροῦ καὶ αὐχμηροῦ ἐδάφους τοῦ λεκανοπεδίου τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ζήτημα τῶν δαπανῶν νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπελιπίξῃ περὶ τοιαύτης ριζικῆς λύσεως, διότι αἱ δαπάναι εἶνε μεγάλαι καὶ πρόσοδοι μέγιστα δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἐξασφαλίζουσαι τὰ κεφάλαια.

Ἡ ὥραία μελέτη τοῦ κ. Κελλενέκ, δι' ἧς ἐπιτυγχάνεται τελεία καὶ ὀριστικὴ λύσις τοῦ ὑδραυλικοῦ τούτου ζητήματος, ἐπέσπασεν ἀπὸ πολλοῦ τὴν προσοχήν μου· δυστυχῶς τὸ δι' αὐτῆς προτεινόμενον ἔργον, ἀπλοῦν ἀπὸ τῶν πηγῶν μέχρι τοῦ Ἰσθμοῦ ἢ μᾶλλον τοῦ Ὀρείου ὄρους, (ἀφοῦ παράλληλον τούτου ἔργον Ρωμαϊκὸν πρὸ αἰώνων ὄλων ἔχει κατασκευασθῆ,) εὐρίσκεται ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου πρὸ δυσχερειῶν τοιούτων, αἵτινες παρὰ πολλῶν ἐθεωρήθησαν ἀνυπερβλητοί· ἀλλ' αἱ δυσχερεῖαι αὗται, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως τοῦ ὑδραγωγείου καθ' ὅλην αὐτοῦ τὴν πορείαν